

Informatieblad over telefoonkredieten voor verkoopkanalen in de telecomsector (winkels en online)

Verkoopt u mobiele telefoons aan consumenten waarbij de klant niet in één keer de aanschafkosten voor het toestel betaalt? Dan is sprake van kredietverlening waarop regels uit de Wet op het financieel toezicht (Wft) van toepassing zijn. In dit informatieblad geeft de Autoriteit Financiële Markten (AFM) aan welke regels op deze kredietverlening van toepassing zijn en onder welke voorwaarden u mobiele telefoons op afbetaling kunt blijven verkopen zonder daarvoor een vergunning te moeten aanvragen.

Welke telefoonkredieten vallen onder de Wft?

Mobiele telefoons worden vaak in combinatie met een telefoonabonnement aangeboden voor een vaste prijs per maand. De looptijd is meestal 12 of 24 maanden. In deze periode worden de aanschafkosten van de mobiele telefoon afbetaald. Krediet voor een telefoon is een vorm van krediet dat onder de Wft valt. De Wft is bedoeld om consumenten te beschermen en kent bijvoorbeeld regels die waarborgen dat de klant niet te veel leent. Ook de reclame die u maakt en de informatie die u de klant hierover verstrekt, zijn aan regels gebonden en moeten correct, duidelijk en niet misleidend zijn. De Wft is alleen van toepassing op kredietverlening aan consumenten.

Op welke dienstverlening is de Wft *niet* van toepassing?

Op de volgende activiteiten houdt de AFM geen toezicht:

1. De klant sluit een sim-only of prepaid abonnement af. In dit geval wordt er geen toestel gekocht waarbij de aankoopprijs in termijnen wordt afbetaald en is er geen sprake van krediet.
2. De klant betaalt de aankoopprijs van het telefoontoestel in één keer. In dit geval wordt het toestel niet in meerdere termijnen afbetaald en is er geen sprake van krediet.
3. De klant betaalt het telefoontoestel in maximaal drie maanden af zonder noemenswaardige kosten of rente (in de Wft worden dit onbetekenende kosten genoemd). Deze vorm van afbetaling is van de Wft uitgezonderd.
4. De klant is geen consument, maar een onderneming. Een consument is een natuurlijk persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf. Kredietverlening aan zakelijke klanten, die zich registreren met KvK-nummer, vallen niet onder de Wft.
5. De klant huurt of leaset het toestel, waarbij de klant nooit het eigendom van het toestel verkrijgt (al dan niet tegen betaling). Na de leaseperiode moet het toestel worden teruggegeven aan degene die het toestel verhuurt of via wie het toestel wordt geleased.

Voor deze activiteiten hoeft u dus geen vergunning bij de AFM aan te vragen.

Op welke dienstverlening is de Wft *wel* van toepassing?

De Wft is van toepassing op het aanbieden van, het bemiddelen in en adviseren over telefoonkredieten. In onderstaand overzicht kunt u nagaan op welke wijze uw dienstverlening wordt gekwalificeerd. Vervolgens kunt u hieronder lezen welke regels van toepassing zijn, of u een vergunning moet aanvragen of dat u vrijgesteld bent van de vergunningplicht.

Aanbieden	Bemiddelen	Adviseren
U biedt telefoonkrediet aan als u zelf (op uw naam) het contract met de consument sluit om een mobiele telefoon in termijnen te betalen. De consument sluit dan bij uw onderneming een krediet af.	U bemiddelt in telefoonkrediet als u de consument in staat stelt om de mobiele telefoon in termijnen te betalen. U treedt op als tussenpersoon en bent de schakel tussen de consument en de aanbieder op wiens naam het contract komt te staan.	U adviseert in telefoonkrediet als u een consument een bepaald telefoonkrediet aanbeveelt van een bepaalde aanbieder.
<i>Aanbieden van telefoonkredieten is zonder vergunning niet toegestaan.</i>	<i>Bemiddelen in telefoonkredieten is onder voorwaarden toegestaan zonder vergunning. U valt dan onder een vrijstelling van de vergunningplicht.</i>	<i>Adviseren over telefoonkredieten is zonder vergunning niet toegestaan.</i>

Verschillende telecomaanbieders hebben een kredietonderneming opgericht met een vergunning voor het aanbieden van telefoonkrediet. Met deze onderneming zullen zij u als verkoopkanaal inschakelen om te bemiddelen bij de verkoop van mobiele telefoons op afbetaling.

Kunt u mobiele telefoons op afbetaling blijven verkopen, als u geen vergunning bij de AFM wilt aanvragen?

Ja, dat kan als u alleen bemiddelt in de verkoop van telefoons die met een telefoonkrediet worden betaald aan de kredietonderneming en u niet adviseert over het telefoonkrediet. U kunt dan gebruik maken van een vrijstelling van de vergunningplicht voor bemiddelaars. Hieronder ziet u de voorwaarden om hiervoor in aanmerking te komen. Om gebruik te kunnen maken van de vrijstelling moet u aan alle drie de voorwaarden voldoen.

Voorwaarden vrijstelling

1. U bemiddelt in het krediet voor de mobiele telefoon. U adviseert niet over het telefoonkrediet en u biedt geen telefoonkrediet aan. Zie hiervoor het schema hierboven; en
2. De looptijd van het telefoonkrediet is niet langer dan de verwachte economische levensduur van de mobiele telefoon. Aan deze voorwaarde is in ieder geval voldaan als de telefoon in maximaal 24 termijnen wordt afbetaald; en
3. U heeft een andere hoofdwerkzaamheid dan bemiddelen in telefoonkrediet, bijvoorbeeld het verkopen van telefoonabonnementen of andere producten en diensten.

Als u gebruik wilt maken van deze vrijstelling, moet u zich wel aan bepaalde regels houden. Welke regels dat zijn, kunt u nalezen in de bijlage van dit informatieblad. U krijgt de tijd om aan deze regels te voldoen. Op pagina 4 vindt u hier meer informatie over. U hoeft zich niet te registreren of te melden bij de AFM.

U wilt gebruik maken van de vrijstelling en gaat dus niet adviseren. Wat betekent dit?

- U mag alles vertellen over het telefoonabonnement. De Wft is hierop niet van toepassing.
- U mag alles vertellen over de mogelijkheden van het telefoontoestel, waaronder de technische specificaties en de functies.
- U mag de klant niet adviseren om op krediet te kopen. De klant dient dit zelf te beslissen. U mag de klant ook niet adviseren over de looptijd van het krediet.
- U mag de klant informeren over de prijzen voor de aanschaf van een bepaalde mobiele telefoon bij de diverse telecomaانبieders, maar u mag geen aanbeveling doen bij welke aanbieder het telefoonkrediet het beste kan worden aangeschaft (ook niet als de telefoon bij een bepaalde aanbieder goedkoper is).

Als u gebruik wilt maken van de vrijstelling is het heel belangrijk dat u dus niet adviseert over het telefoonkrediet en u aan de voorwaarden houdt. Bij twijfel is het altijd raadzaam om contact op te nemen met een juridisch adviseur.

Toezicht op de verkoop van telefoonkredieten:

- De telecomaانبieder moet overtredingen bij verkoopkanalen, waarmee wordt samengewerkt, bij de AFM melden. U dient de telecomaانبieder ook in staat te stellen aan de Wft te voldoen.
- De AFM houdt toezicht, maar doet dit risico-gestuurd. Dit betekent dat de AFM bijvoorbeeld optreedt als zij signalen ontvangt dat een bepaalde onderneming zich niet aan de wet houdt.
- De AFM heeft zogenaamde handhavende bevoegdheden als u zich niet aan de wet houdt. Dit varieert van een waarschuwing tot een aanwijzing of een boete.

Wij verwachten dat veel verkoopkanalen die telefoonkredieten verkopen, gebruik kunnen maken van de vrijstelling voor bemiddelaars in goederenkrediet. Wel moet u er dan goed voor zorgen dat er niet wordt geadviseerd over het krediet voor de mobiele telefoon en moet aan de overige voorwaarden van de vrijstelling worden voldaan (deze kunt u teruglezen in de bijlage). Kunt of wilt u geen gebruik maken van de vrijstelling, bijvoorbeeld omdat u zelf telefoonkrediet aanbiedt of hierin adviseert? Dan moet u een vergunning bij de AFM aanvragen.

Hoe vraagt u een vergunning aan?

Als u wilt blijven adviseren over telefoonkredieten of zelf telefoonkredieten aanbiedt, dient u uiterlijk 1-12-2016 een vergunning aan te vragen via het digitaal loket¹ van de AFM. Aan de aanvraag van een vergunning zijn kosten verbonden. Na verlening van de vergunning betaalt u ook jaarlijkse kosten aan de AFM. Wij raden u aan om u goed voor te bereiden. In het digitaal loket kunt u terugvinden aan welke eisen u moet voldoen om een vergunning van de AFM te krijgen en wat de kosten van de

¹ www.digitaal.loket.afm.nl > Financiële Dienstverleners > Vergunning > Vergunningaanvraag financiële dienstverlening.

vergunningaanvraag zijn. U kunt zich zo nodig laten bijstaan door een professionele (juridisch) adviseur bij het vergunningaanvraagproces.

Wat verandert er voor de consument?

De afspraken over het telefoonkrediet zullen afzonderlijk worden overeengekomen en vermeld, naast de afspraken over het telefoonabonnement. De prijzen van mobiele telefoons met en zonder abonnement worden hierdoor beter inzichtelijk en kunnen beter met elkaar worden vergeleken. Er mogen geen kosten voor de mobiele telefoon worden verwerkt in het telefoonabonnement. Het is niet toegestaan om het toestel dat op afbetaling wordt gekocht, als 'gratis' of tegen € 0,- aan te prijzen. Het is ook niet toegestaan om te indruk te wekken, dat het telefoonkrediet gemakkelijk te krijgen is.

Daarnaast moet de consument bij een telefoonkrediet van meer dan € 250 naar gegevens over inkomen en woonlasten worden gevraagd. Met deze gegevens kan de aanbieder berekenen of de consument het telefoonkrediet (de maandelijkse aflossingstermijn) op verantwoorde wijze kan dragen. Het kan gebeuren dat uit deze berekening blijkt dat het niet verantwoord is om het telefoonkrediet te verstrekken. De klant kan de mobiele telefoon in die gevallen alleen direct afrekenen (of in drie maandtermijn tegen onbetekenende kosten), dan wel een dusdanige aanbetaling doen dat het telefoonkrediet (de maandelijkse aflossingstermijn) wel verantwoord is.

Wanneer moet ik mij aan de Wft gaan houden?

Een aantal eisen in de Wft vergt een aanpassing in uw bedrijfsvoering of in die van de telecomaandbieder. We begrijpen dat dit tijd kost. Er gelden daarom overgangstermijnen. Om te zorgen voor een gelijk speelveld, worden de bepalingen voor alle telecomproviders en hun bemiddelaars op hetzelfde moment van kracht. Hieronder staan de overgangstermijnen genoemd voor het bemiddelen in telefoonkredieten (voor één of meer telecomaandbieders).

Welke overgangstermijnen gelden?

Overgangstermijnen voor vrijgestelde bemiddelaars

- Met onmiddellijke ingang mag u geen reclame meer maken die de indruk wekt dat de mobiele telefoon gratis is of dat het telefoonkrediet gemakkelijk te krijgen is.
- Uw reclames en andere informatieverstrekking naar uw klant over het telefoonkrediet moeten uiterlijk 1-1-2017 volledig voldoen aan de eisen in de Wft. Meer informatie over deze eisen vindt u in de [Beleidsregel informatieverstrekking](#).
- Per 1-5-2017 moet door de kredietaanbieder (de telecomaandbieder) worden vastgesteld of het telefoonkrediet verantwoord kan worden verstrekt. Bij telefoonkredieten boven € 250 dient de klant gegevens over bijvoorbeeld zijn inkomen en woonlasten op te geven. Over de uitwerking hiervan wordt u geïnformeerd door de telecomaandbieder waarmee u samenwerkt.
- Per 1-5-2017 moet u de klant verplicht voorgeschreven informatie verstrekken. Over de uitwerking hiervan wordt u geïnformeerd door de telecomaandbieder, waarmee u samenwerkt

Overgangstermijnen voor het aanvragen van een vergunning

- Als u telefoonkrediet wilt (blijven) aanbieden of wilt (blijven) adviseren dan moet u uiterlijk 1-12-2016 een vergunning aanvragen.

Vragen?

Wilt u meer weten over de regels uit de Wft, dan kunt u terecht op de website van de AFM www.afm.nl. U vindt daar ook een lijst met [veel gestelde vragen](#)² over telefoonkredieten. Deze zullen regelmatig worden aangevuld met nieuwe vragen en antwoorden. Zo kunt u ook op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen.

Heeft u vragen over het aanvragen van een vergunning? Dan kunt u contact opnemen met ons Ondernemersloket, bereikbaar via 0800-6800 680 (op werkdagen van 10.00 tot 17.00 uur) of via e-mail ondernemersloket@afm.nl

² www.afm.nl > Professionals > Zoek op: toezicht telecoaanbieders > Open het bovenste zoekresultaat > Klik op het document aan de rechterkant van de pagina.

Bijlage: Aan welke regels moet u zich houden als u onder de vrijstelling valt?

Als u als bemiddelaar in telefoonkrediet bent vrijgesteld van de vergunningplicht, gelden toch nog regels uit de Wft. Dit betreft de volgende artikelen: 4:19, 4:20, eerste tot en met vijfde lid, 4:16, 4:22, 4:25, 4:74, 4:92, 4:96 eerste lid, 4:94 derde lid en 4:99 Wft. Hoewel de tekst van de artikelen in de Wft leidend is, geven we hieronder een praktische uitleg.

Informatieverstrekking (artikel 4:19, 4:20 en 4:22 Wft)

Bij informatieverstrekking moet u denken aan reclame-uitingen (tv, radio, websites, adds bij google, banners, brochures etc.), maar ook aan offertes, informatiebladen, website-informatie en andere documenten.

Voor een nadere toelichting op de belangrijkste informatieverstrekkingnormen, verwijzen wij u graag naar de Beleidsregel informatieverstrekking.

Belangrijke aandachtspunten bij informatieverstrekking zijn:

- Uw informatieverstrekking moet correct, duidelijk en niet misleidend zijn.
- U moet de consument verplicht het Europese standaardformulier verstrekken over het krediet. Deze informatie zal door de telecomaandbieder worden opgesteld. Gedurende de looptijd van het krediet moet de consument op de hoogte worden gesteld van wezenlijke wijzigingen in informatie die eerder is verstrekt.
- Bij reclame-uitingen voor consumptief krediet gelden bepaalde eisen. In een reclame voor een abonnement met een mobiele telefoon op afbetaling (telefoonkrediet) moet bijvoorbeeld de waarschuwing “**Let op! Geld lenen kost geld**” worden vermeld. Ook moet in bepaalde gevallen een krediettabel in een voorgeschreven format worden opgenomen.

Meer informatie over informatieverstrekking bij kredieten vindt u hier.

Uitbesteding (artikel 4:16 Wft)

Als u bepaalde diensten (zoals klantenwerving) met betrekking tot het krediet heeft uitbesteed aan een andere onderneming, dan moet u ervoor zorgen dat die derde zich aan de vereisten uit de Wft houdt. Dit kunt u bijvoorbeeld vastleggen in de samenwerkingsovereenkomst. U moet er voor zorgen dat de uitbesteding het toezicht van de AFM niet belemmert.

Beloning (artikel 4:74 Wft)

U mag voor het telefoonkrediet uitsluitend en onder voorwaarden worden beloond door de telecomaandbieder en niet door uw klant. U mag hiervoor geen afsluitprovisie ontvangen. De beloning voor de verkoop van telefoonabonnementen en/of toestellen zelf valt niet onder de regels van de Wft.

Samenwerking met aanbieder (artikel 4:92, 4:94, 4:96 en 4:99 Wft)

- Als u vaststelt dat een aanbieder kredieten verstrekt zonder vergunning, dan moet u dat direct melden bij de AFM en moet u de samenwerking staken. U mag alleen bemiddelen in telefoonkredieten van aanbieders die een vergunning hebben. In het register van de AFM kunt u opzoeken of een aanbieder een vergunning heeft. Het register vindt u op www.afm.nl/registers.
- De telecomaandbieder moet in staat zijn om aan de Wft te voldoen. Zij moeten bijvoorbeeld kunnen vaststellen of het krediet voor de mobiele telefoon verantwoord kan worden verstrekt aan uw klant (om te voorkomen dat deze meer leent, dan hij kan dragen). Als u daarbij optreedt als bemiddelaar, bent u daar mede verantwoordelijk voor en moet u daaraan meewerken.